

LR Ekonomikas ministrijai

2022. gada 20. aprīlī

Nr. 13/22

*Par Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu
Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" grozījumiem*

Biedrība "Latvijas ceļu būvētājs" (turpmāk tekstā - LCB) ir saņēmusi un iepazīsies ar Ekonomikas ministrijas (turpmāk tekstā – Ministrija) 2022. gada 3. marta vēstuli Nr. Nr. 3.3-6/2022/1326N, kurā Ministrija lūdz sniegt papildu informāciju par to, kāda būvdarbu veicēja vai būvniecības ierosinātāja informācija, kas satur būvdarbu veicēja komercnoslēpumu vai var tikt izmantota, lai gūtu priekšrocības citos publiskajos būvdarbu iepirkumos, ir nepieciešama būvuzraugam normatīvajos aktos noteikto pienākumu izpildei. Būvuzraudzības veikšanu, kā arī būvuzrauga tiesības un pienākumus regulē Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – Vispārīgiem būvnoteikumi) 117. – 129.punkts. Būvuzrauga tiesību plašais tvērums ir loģisks, jo tiek uzraudzīta būvdarbu veikšana atbilstoši būvprojektam un noslēgtajam līgumam. Biedrība nenoliedz būvuzraudzības leģitimitāti, nepieciešamību un mērķi. Skaidrs ir arī tas, ka Vispārīgo būvnoteikumu 125.pantā ietvertie pienākumi un 126.pantā ietvertās tiesības ir piemērojamas, ņemot vērā Būvniecības likuma regulējumu par būvuzraudzības mērķiem un būvuzraudzības veicēja atbildību. Ja praksē būtu novērojams, ka tā tas arī notiek, šādas diskusijas par šo tēmu nebūtu. Pastāv pamatotas bažas par to, ka šo pienākumu un tiesību piemērošana praksē iziet arī ārpus būvuzraudzības mērķu rāmjiem. Savukārt šādu negodprātīgu rīcību būtu gandrīz vai neiespējami nokontrolēt un pierādīt, tāpēc šīs vēstules pielikumā sniedzam vienas no daudzajām situācijām nozarē izklāstu, lai radītu skaidrāku priekšstatu ar ko saskaras būvnieki ikdienā.

Biedrība "Latvijas ceļu būvētājs"

Brīvības gatve 202 / Rīga / Latvija / LV-1039 / lcb@lcb.lv / www.lcb.lv

Reģ. Nr. 40008081902 / a/s "SEB Banka" / Konta numurs: LV05UNLA0050004359650 / Kods: UNLALV2X

Situācijā, kurā būvuzraugs būtībā ir arī vienlaikus būvnieka tiešais konkurents ceļu būvniecības nozarē, būvuzrauga pienākumu un tiesību piemērošanas laikā būvuzraugam ir brīva piekļuve šādai būvnieka sagatavotai, komercnoslēpumu saturošai informācijai, kas konkrētajā būvdarbu iepirkumā tiešā veidā ir ļāvusi iegūt līguma slēgšanas tiesības vai kas ir ņemta vērā, piedaloties iepirkumā, un vienlaikus nav iesniegta iepirkumā, ja to iepirkuma nolikums nav prasījis:

a) sagatavotās tāmes, kurās ir redzamas matemātiskās formulas un attiecīgi arī aprēķinu pieeja konkrētajā iepirkumā, kas ļāvusi iesniegt pēc iespējas finansiāli konkurētspējīgāku piedāvājumu; tāpat šajās tāmēs ir redzams tik ļoti izšķirošais cenu sadalījums pa pozīcijām, savukārt izvērstajās tāmēs jau redzams detalizētāks atspoguļojums par katras pozīcijas darba, algas un mehānismu izmaksu sadalījumu;

b) būvdarbu izejmateriālu piegādātāju saraksts un attiecīgi to nodrošināto materiālu izmaksas un īpaši izdevīgi nosacījumi tieši konkrētajam būvniekam;

c) būvdarbu veikšanas projekts, kas atspoguļo būvdarbu gaitu, kurš savukārt satur dažāda veida praktiskas nianšes, kas ļauj secināt, uz kādiem objektīvi pamatotiem un ar būvdarbu izpildes gaitu saistītiem apsvērumiem būvnieks ir ietaupījis līdzekļus, lai iesniegtu konkurētspējīgāko piedāvājumu;

d) asfaltbetona receptes, kurās atkarībā no konkrētā projekta materiālu specifikācijas tiek pilnībā atspoguļots tā ražošanas process; turklāt asfaltbetona ražošanas un ieklāšanas darbi aizņem vienu no, ja ne lielāko īpatsvaru no ceļa infrastruktūras būvobjekta izmaksām.

Visbeidzot vēršam uzmanību uz apstākli, ka Rīgas domes Satiksmes departaments regulāri rīko iepirkumus par ielu segumu kvalitātes pārbaudēm, kuru nolikumos ir paredzēti ierobežojumi par to, ka ielu seguma testētājs jeb pretendents pēdējo 5 gadu laikā nedrīkst būt saistīts ar ceļu būvnieku, lai nodrošinātu neatkarīgu seguma testēšanu. Attiecīgi šādos iepirkumos nevar kvalificēties ceļu būvnieks, pat ja tam ir akreditēta un sertificēta ceļa segumu kvalitātes pārbaudes laboratorija. Piemēram, iepirkuma "Izbūvēto ielu segu kvalitātes pārbaudes" (id. Nr. RDSD 2022/14) (pieejams <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/74891>) nolikuma 7.2.4.punktā šāds ierobežojums ir noteikts.

Attiecīgi norādām, ka, ievērojot visu iepriekš minēto, pēc analogijas arī mūsu aprakstītajā situācijā un tās saistīto risku sakarā ir ieviešams līdzīgs ierobežojums normatīvā regulējuma līmenī, lai ierobežotu būvuzraugu dalību ceļu būves iepirkumos un veicinātu brīvu un neizkropļotu konkurenci ceļu infrastruktūras būvdarbu iepirkumos. Biedrības LCB priekšlikums ir papildināt Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumus Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" XI nodaļu "Būvuzraudzība" ar 122.2 punktu **vai** XVI nodaļu "Noslēguma jautājumi" ar 179.punktu:

Būvkomersantam jebkurā darbības sfērā ir aizliegts vienlaikus nodarboties ar būvuzraudzību un būvdarbu vadīšanu, kas ir pārbaudāms būvkomersantu reģistrā pie darbības sfērām, kurās būvkomersants veic komercdarbību.

Ar cieņu,

Biedrības „Latvijas ceļu būvētājs”

Valdes priekšsēdētājs

Andris Bērziņš